ויקרא טו °בלא עת נדתה (על נדתה) סמוך לנדתה ואין לי אלא סמוך לנדתה מופלג לנדתה יום אחד מנין ת"ל °או כי תזוב אין לי אלא יום אחד מנין לרבות מופלג שנים שלשה ארבעה חמשה ששה ושבעה שמונה תשעה עשרה מנין אמרת מה מצינו ברביעי שראוי לספירה וראוי לזיבה אף אני אביא העשירי שראוי לספירה וראוי לזיבה ומנין לרבות אחד עשר ת"ל בלא עת נדתה יכול שאני מרבה אף שנים עשר אמרת לאו ומה ראית לרבות אחד עשר ולהוציא שנים עשר מרבה אני אחד עשר שראוי לספירת או כי תזוב ומוציא אני י"ב שאין ראוי לספירת או כי תזוב ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד מנין ת"ל כל ימי טמאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא בועל והלא דין הוא ומה היא שאינה מטמאה בראיות כבימים מטמאה את בועלה הוא שמטמא בראיות כבימים אינו דין שמטמא מה שהוא בועל ת"ל היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא בועל ומנין שהוא עושה משכב ומושב ת"ל °כמשכב נדתה ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד מנין ת"ל כל ימי ומנין שסופרת אחד לאחד ת"ל יהיה לה יכול תספור שבעה לשנים ודין הוא ומה הוא שאין סופר אחד לאחד סופר שבעה לשנים היא שסופרת אחד לאחד אינו דין שתספור שבעה לשנים ת"ל יהיה לה אינה סופרת אלא יומה אלמא קראי נינהו לר"ע קראי לר' אלעזר בן עזריה הלכתא א"ל רב שמעיה לר' אבא אימא ביממא תהוי זבה בליליא תהוי נדה א"ל עלך אמר קרא °על נדתה סמוך לנדתה אימת הוי בליליא וקא קרי לה זבה תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר °הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות:

מגילה כח: נדה [כתן] חבקוק ג

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

בלא עת נדתה. שהוא אומר לך אלא ברואה שלשה אחר ימי נדתה סמוך לנדתה שרואה יום ראשון אחר ז' ימי נדתה ורואה שמיני ותשיעי ועשירי: או כי תזוב. לרבות רואה ט' וי' ואחד עשר: מנין לרבות שנים שלשה כו'. שכולן יש להן דין אחד: אמרת מה מצינו ברביעי. לימים שאמר הכא: שהוא ראוי. לספירת נקיים אם רואה אבי"ג ופוסקה: וראוי לזיבה. (א)לצרף עם בג"ד אם לא רואה בא' דהא אמרי מופלג יום אחד מקרא דאו כי תזוב דהיינו בג"ד אף אני מרבה כל אלו עד י' וי"ד בכלל שהן ראויין לספירה אם רואה שלשה ראשונים משלי ז' נקיים עד שיהו נמי ראויין לזיבה בלוחה מהם שתראה שלשה רצופין: מנין לרבות י"א. שיצטרף עם הראשונים לזיבה בג' רצופין ואע"ג שאינו ראוי לספירת נקיים של זיבת ג' ראשונים: ת"ל בלא עת נדתה. ואפילו מופלג לימים הרבה: יכול. כיון דכתיב בלא עת נדתה שאני מרבה אף י"ב שאם רואה י' וי"א וי"ב תהא זבה גמורה ולא תהא תחלת נדה בראיית י"ב אלא מצטרף לזיבה: יום י"א שהוא ראוי לספירת זיבה או כי תזוב. דזיבה רביעי מפרקי אלו כי תזוב ולאותה זיבה משלי ימי ספירה עד י"א: ואין לי. שמקרא זבה לטומאה אלא רואה שלשה רצופין: ת"ל ימי. כל ימי זוב טומאתה כימי נדתה תהיה: טמאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה. שמפורש בה אשר ישכב איש וגו': היא שאינה מטמאה. בשלש ראיות ביום אחד טומאת זוב גמור לקרבן כאילו רואה שלשה ימים אבל זב מטמא בין בג' ראיות ביום אחד בין בג' ימים רצופין כב"ק בפ' כילד הרגל (דף כד.): ואין לי. עושה משכב ומושב בימים שאמר הכא אלא הרואה שלשה ימים שני ימים מנין: ת"ל. כל המשכב אשר (ב)ישכב עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה: יהיה לה. הוסיף לה הויה של שמור: הוא שאינו סופר אחד לאחד. זב בעל ראייה אחת כבעל קרי וטובל בו ביום סופר שבעה לשנים: אלמא קראי נינהו. כל דין י"א שבין נדה לנדה מכאן למדנו שהן י"א יום והרואה בהם ג' הרי זו זבה והרואה בא' בב' סופרת יום כנגד יום ולסוף י"א מתחילין ימי נדה אם תראה אחד משבע שבה והוא שהרי לא רבינן לדין יום זבה אלא י"א ומכאן ואילך הרי היא בדין פרשה ראשונה דכתיב בה (ויקרא טו) שבעת ימים תהיה בנדתה: לרבי עקיבא קראי. דלא גמר הך הלכתא הלכה למשה מסיני דקאמר ר' אלעזר בן עזריה (לעיל עב:) וכי היכי דיליף אלו לוג שמן למודה מקראי הכי נמי יליף אחד עשר יום שבין נדה לנדה מקראי: בימימי. ראתה ביום תהיה זבה כדכתיב (שם) ימים רבים אבל ראתה בלילות לא תהא זבה: סמוך לנדתה. ליל שמיני שהרי ימי נדות כל שבעה עד הלילה כדכתיב שבעת ימים תהיה בנדתה: הלכות. משנה וברייתא הלכה למשה מסיני:

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

אין לי אלא יום אחד מנין לרבות מופלג שנים ושלשה. תנא רישא נקט שנים דסגים הייט יום שני לימי זיבה דהייט מופלג יום אחד שריבה ככר והא מני ואזיל עד י' וי"א וא"כ שנים הייט שני: הוא שמטמא בראיות כבימים אינו דין כו'. תימה דאיכא למפרך מה לאשה שכן מטמאה באונס והכי אמרינן בריש פרק בנות כותים (לעיל לב:) דלא ילפינן מהדדי וכן לקמן דקאמר מה הוא שאינו סופר אחד לאחד ס' איכא למפרך מה להוא שכן מטמא בראיות כבימים מיהו בזה מצי שפיר למיפרך דלגבי ספירה אחמיר רחמנא באשה מבאיש ולענין ספירה עביד שפיר ק"ו ואלו ולענין ספירה מצינו שהחמיר באשה מבאיש וי"ל שאינו קל וחומר גמור אלא כמו גילוי מילתא בעלמא לגלות זה על זה וי"ל דאיכא מקומות דאיכא תרי קראי לדם נדות ולזיבות ויש מקומות דנפקא מחד קרא: ת"ל כל ימי (ג) נדתה. תימה דהך מוקמינן כר"ע אלמא ר"ע קא דריש כל וכן בשלהי פ' התערובת (זבחים פב.) דריש ר"ע כל וא"כ כי קאמר בפסחים פרק אלו עוברין (דף מג:) מאן שמעת ליה דדריש כל ר' אליעזר הוא דלמא ר"ע הוא דדריש נמי כל ויש לומר דאין לדמות דרשות דכל להדדי דיש כל דשייך למדרש לכ"ע והאי דשמעתין דלמגילה מדרש שפיר דמדמי למגילה כל נמי למגילה*: תנא דבי אליהו כל השונה הלכות. אית ספרים דלא גרסינן ליה מיהו בפירוש רש"י איתא ור"ת הגיהו בספרו וכן נראה דאיידי דאיירי לעיל בהלכתא מייתי לה לסיים בדבר טוב ואיתא נמי הך במגילה פרק בתרא (דף כח:) והכי נמי אמרינן באין עומדין (ברכות לא.) שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו דבריהן בדברי שבח ותנחומין:

הדרן עלך תינוקת וסליקא לה מסכת נדה

פד א מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ג:

פה ב מיי' פ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הל"ב ופ"ד מהל' איסורי ביאה הל"ב:

פו ג מיי' פ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הלכה ג:

פז ד מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ג ופ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הל"ב:

פח ה מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ה והלכה ט:

[וע"ע תוס' מנחות סו: ד"ה אמר ותוס' זבחים פב. ד"ה כל ותוס' פסחים מג: ד"ה מאן ותוס' שבועות יז: ד"ה קשין]

[פי' נ"י רש"י צריך לגמור סיומא אלו וכו' לקמן מנין לרבות י"א ת"ל על נדתה ולקמן איל עלך אמר קרא בלא עת נדתה סמוך לנדתה כו' וכו' רש"ש]

[עד יו"ד רש"ש]

[ילקוט איכה ר' ישעיה]

[מגילה כח:]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולאוי לזיבה לצטרף עם בג"ד אם לא רואה וכו' ז' נקיים עד שיהו נמי: (ב) ד"ה ת"ל כל המשכב אשר משכב: (ג) תוס' ד"ה ת"ל כל ימי זובה כמשכב נדתה סיפא:

מוסף רש"י

אחד לאחד. שומר יום כנגד יום (סוריות ז.) קלט מיום המספרת (מגילה כ.).

הדרן עלך מסכת נדה

סוריות ז.

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' ומנין שהוא עושה משכב ומושב. מלת שהוא מחק. וכ"ה בכ"י כל"ל וכ"ה בפ"ע: ב] שם יכול תספור שבעה לשנים. כ"ה בכ"י וקרבן אהרן קה ע"א ופ"ע: ג] רש"י ד"ה ולאוי לזיבה וכו' דהיינו בג"ד כאן כס"ד ולפ"ז מכ"ד לף אני וכו' משלי ז' נקיים עד שיהיו נמי כל"ל:

תוספי הרא"ש

מנין לרבות שני ושלישי כו'. סוגיא חשיב עד עשירי ואחד עשר אלמא הא שני הוא יום שני לימי זיבה וכדי נקטה דהייט מופלג יום א' מספירת ובבר ריבה אותו מאו כי תזוב אלא אגב ריהטא חזור וכפלו בתרי אחריני: מנין לרבות יום י"א (יום). רש"י לא מרבינן ראוי לספירת אלא לעיקר זיבת הכתובה בפסוק אבל לא לספירה דמרבינן מאו כי תזוב: ומה היא שאינה מטמאה בראיות כבימים. ותימה מה להוא שכן מטמאה באונס כו' ובסוף דקאמר ומה הוא שאין סופר אחד לאחד וכו' איכא למיפרך מה להוא שכן מטמא בראיות כבימים כדאמרינן בריש בנות כותים דלא ילפי מהדדי מכח הך פירכי. וי"ל דרשה מסתך עיקר על הק"ו אלא כמו ילמד סתום מן המפורש. ויש דברים דילפי מהדדי כדמפרש בריש בנות כותים: תנא דבי אליהו כל השונה הלכות. איידי דאיירי לעיל בהלכות י"א שהוא הל"מ קא מייתי לה אגב כדפרש"י. הלכות משנה וברייתא והלכה למשה מסיני. ומיהו לא שייכא כל כך הכא מפני מבשאר דוכתי דלא מייתי לה אלא אגב גררא, ו אלא משום דניחא ליה לסיים בדבר טוב כדאמרינן באין עומדין שכן מצינו בנביאים הראשונים שסיימו בדברי שבח ותנחומין: סליק פרק תינוקת בס"ד ובסליקותיה מסכת נדה ברחמי שמיא

הכותב נסים מליכה ן' כה"ר אברהם מליכה נ"ע

אחר השלמת המסכת יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך:

*) **הדרן** עלך מסכת נדה והדרך עלן דעתן עלך מסכת נדה ודעתך עלן לא נתנשי מינך מסכת נדה ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא **) חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא ה' אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ונהיה כולנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחכמני מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בחוקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני: ברוך אתה יי למדני חקיך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות שאנו משכימים והם משכימים אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אנו עמלים והם עמלים אנו עמלים ומקבלין שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר אנו רצים והם רצים אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון לפניך ה' אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת נדה כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם: ותתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך: כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד: ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיא ולאסקא לחיי עלמא ולמבני קרתא דירושלם ולשכלל היכליה בגווה ולמעקר פולחנא נכראה מארעא ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמיה רבא וכו' יתברך וכו' על ישראל וכו' יהא שלמא וכו' עושה שלום וכו':

*) [פי' כגון ע"ד הפלא כספר הסיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכרון ח"ל פ"ב]: **) [כמיומה דסוף תקונת מהרא"ל ז"ל וכן בסוף ישים בכ"ק כתב למדים על הכרת שמות אלו]: